

Verslag van de consultatie over de milieubeleidsovereenkomst voor batterijen voor de aandrijving van hybride en elektrische voertuigen

1 Situering

Voor batterijen geldt een aanvaardingsplicht. Dit houdt in dat de producent verantwoordelijk is voor het beheer ervan. De uitvoering van een aanvaardingsplicht wordt vastgelegd in een milieubeleidsovereenkomst (MBO) afgesloten tussen het Vlaamse Gewest en de sectorfederaties. De betrokken producenten van batterijen voor de aandrijving van hybride en elektrische voertuigen (HEV) hebben aangegeven hiervoor een aparte MBO te willen afsluiten met de Vlaamse Regering.

Conform titel VI 'Milieubeleidsovereenkomsten' van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) heeft de bevoegde minister een startnota opgesteld die de beleidskeuze motiveert en de belangrijkste doelstellingen en krachtlijnen beschrijft. Na de goedkeuring van de startnota door de Vlaamse Regering op 21 april 2017 werden de onderhandelingen opgestart. De onderhandelingen hebben geleid tot een ontwerp van MBO dat op 16 maart werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering.

Het decreet bepaalt dat over de ontwerp-MBO een consultatie moet worden georganiseerd. Daartoe werd:

- de ontwerp-MBO overgemaakt aan de Minaraad en de voorzitter van het Vlaams Parlement;
- een samenvatting van de ontwerp-MBO bekendgemaakt in het Belgische Staatsblad van 22 maart 2018;
- de website waarop de ontwerp-MBO beschikbaar is gemeld aan belanghebbenden.

Gedurende de consultatie, die liep van 23 maart 2018 tot 23 april 2018, konden iedereen opmerkingen en bezwaren overmaken aan de OVAM.

De regelgeving inzake milieubeleidsovereenkomsten houdt verder in dat de OVAM alle reacties onderzoekt en over de consultatie een verslag opstelt. Dat verslag motiveert waarom de ontwerp-MBO al dan niet wordt aangepast en verantwoordt de beslissing om de MBO al dan niet goed te keuren. Het verslag is openbaar en wordt samen met de goedgekeurde MBO bezorgd aan de belanghebbenden die bezwaren of opmerkingen hebben geformuleerd. Na ondertekening door de partijen treedt de MBO in werking 10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

2 Ontvangen opmerkingen en bezwaren

Volgende opmerkingen werden ontvangen:

- Coberec gaf op 17 april 2018 aan één aanpassing graag te zien gebeuren.
- Umicore bezorgde op 21 april 2018 een lijst van opmerkingen, vragen en suggesties.

De Minaraad heeft te kennen gegeven over deze ontwerp-MBO geen advies te formuleren.

3 Bespreking opmerkingen

3.1 Gevraagde aanpassing Coberec

3.1.1 Vraag

Coberec vraagt om de zinsneden in artikel 15 en 16 van de MBO die bepalen dat beschadigde batterijen zullen worden ingezameld binnen de 5 dagen bij punten van aanvaarding, uit te breiden met “en alle erkende centra waarmee een contract werd afgesloten overeenkomstig artikel 8.5.”.

Coberec geeft als motivatie aan dat:

- de gevraagde toevoeging in lijn is met de gesprekken die werden gevoerd ter voorbereiding van de MBO;
- bij beide categorieën van inzamelpunten de gratis inzamelplicht geldt;
- de risico's van beschadigde batterijen bij beide dezelfde zijn.

3.1.2 Toelichting

Uit navraag blijkt dat alle ondertekenende partijen akkoord gaan met de gevraagde toevoeging.

3.1.3 Voorstel voor besluit

De milieubeleidsvereenkomst wordt als volgt aangepast.

Artikel 15, §6, voorlaatste zin wijzigen in: “De uiterlijke periode voor het ophalen van de deze beschadigde en defecte batterijen voor de aandrijving van HEV bij de punten van aanvaarding en alle erkende centra waarmee een contract werd afgesloten overeenkomstig artikel 8.5 bedraagt 5 dagen.”

Artikel 16, §7, voorlaatste zin wijzigen in: “De uiterlijke periode voor het ophalen van de deze beschadigde en defecte batterijen voor de aandrijving van HEV bij de punten van aanvaarding en alle erkende centra waarmee een contract werd afgesloten overeenkomstig artikel 8.5 bedraagt 5 dagen.”

3.2 Opmerkingen, vragen en suggesties Umicore

3.2.1 Opmerkingen, vragen en suggesties

Umicore maakt volgende opmerkingen, vragen en suggesties:

- Art. 4, §2, 2de streepje: het transport naar het diagnosecentrum, is dat afvaltransport? M.a.w.: wordt de batterij ‘afval’ door het simpele feit dat de eigenaar (de eigenaar van het voertuig) zich er van af doet, of wordt het pas ‘afval’ na diagnose? Zet dit niet de deur open voor ongecontroleerde verplaatsing van iets wat wel degelijk of vermoedelijk afval is? Of wordt dit transport wel degelijk als afvaltransport beschouwd en kan in het diagnosecentrum een ‘einde afval status’ worden verkregen eenmaal de batterij als ‘herstelbaar’ wordt beschouwd? Er is sprake van ‘aanvaardingsplichtige’. Deze term is niet gedefinieerd, vermoedelijk wordt hiermee de ‘Producent’ bedoeld, en niet de garage waar de batterij ‘aanvaard’ wordt.

- Art. 4, §2 5de streepje: waarom mag het aantal aanvaarde batterijen het aantal op de Vlaamse markt gebrachte batterijen niet overschrijden? Het zal misschien nooit veel zijn, maar als pakweg een Nederlander of een Waal naar VL verhuist en zijn EV hier inschrijft, is deze auto niet door een Producent op de VL markt gebracht. Zou hij dan zijn batterij niet in een VL garage mogen inleveren, indien daardoor het aantal aanvaardbare batterijen met 1 zou worden overschreden? Bovendien: wat is de noemer van de deze verhouding? Wat is 'het aantal HEV dat op de VL markt werd gebracht? Is dat in een kalenderjaar, maar HEV's hebben niet allemaal dezelfde levensduur.

- Art. 4, §2 6de streepje: 'vergunde verwerker': wat is de procedure om als batterij-recycler vergund te worden?
 Het Recyclageniveau wordt gedefinieerd als: *De hoeveelheid ingezamelde afgedankte batterijen en accu's waarop recyclage is toegepast.* Wat wordt bedoeld in §2 6de streepje dat zegt dat de 'vergunde verwerker' een doelstelling inzake recyclageniveau moet behalen. Zijn er doelstelling op niveau van de verwerker? Hoeveel bedraagt dat?

- Art. 6, eerste streepje: het lijkt me eigenaardig dat de beheersovereenkomst aan de organisator van de inzameling een opdracht geeft om bij het ontwerpen van de batterij het gebruik van gevaarlijke stoffen te verminderen; wat is zijn impact daarop?

- Art. 6, tweede streepje: gebruik van gerecycleerd materiaal: los van de vraag of de inzamelorganisatie daar een impact op hebben, is een meer fundamentele vraag of dat een na te streven doelstelling is. Wie heeft daarover beslist? Is het een standpunt van de Vlaamse Regering dat batterijen zoveel mogelijk gerecycleerd materiaal moeten bevatten? Is daarover een publiek debat gevoerd? Als de materialen, gerecycled uit batterijen, een andere (hoogwaardige) toepassing hebben waarbij de 'ecobalans' minder belastend is dan hergebruik in batterijen, is dat dan niet beter?

- Art. 6: Graag een bijkomend streepje (waar de inzamelaars wel een keuze kunnen maken): *Om er op toe te zien dat de recyclageprocessen kwaliteitsvol verlopen, met respect voor mens en milieu. Dit is iets waar de inzamelorganisaties wel degelijk een impact op hebben en waar we dan ook zeer sterk op zouden willen inzetten.*

- Art 8.3: stel dat een amateur de batterij ontmanteld heeft, is het aanvaardingspunt dan verplicht om de onderdelen te aanvaarden (eventueel tegen een financiële vergoeding) of mogen ze weigeren?

- Art. 10, §1: secundair gebruik is mogelijk zonder de fase van 'afval' en 'einde afval' te passeren. Is het dan wettelijk mogelijk om de EPR over te dragen aan de nieuwe producent? Creëren we hier niet een 'loophole' waarbij uiteindelijk niemand verantwoordelijkheid zal hebben?

- Art 15, §5: de Batteries Directive kent enkel Pb, NiCd en 'andere'. Vraagt OVAM hier meer? Zo ja, welke informatie betreffende chemische samenstelling?

- Art. 15, §6: zoals eerder opgemerkt: in deze fase nog geen afvaltransport aangezien ze nog moeten 'gediagnosticeerd' worden.

- Art 16, §2: *de lijst van door de OVAM goedgekeurde recyclers*: bestaat die, waar te vinden?

- Art. 25, 7de streepje: het 'recyclagepercentage' is niet gedefinieerd maar is vermoedelijk het recyclagerendement. Er moet op gewezen worden dat het recyclagerendement een 'procesparameter' is, dat betrekking heeft op ALLE batterijen, verwerkt tijdens een kalenderjaar door een recycler. Het geeft dus GEEN aanduiding van het recyclagerendement van de batterijen van de betrokken producent, of van de betrokken leverancier van afgedankte batterijen. Volgens de Batteries Directive (BD) is het recyclagerendement een verantwoordelijkheid van de recycler t.o.v. de overheid. De overheid kan dit niet zomaar delegeren naar de inzamelingorganisaties omdat de recycler volgens de BD verplicht is te rapporteren over ALLE batterijen per kalenderjaar in hetzelfde proces, ongeacht de oorsprong, de leverancier, de chemische samenstelling (enkel Pb, NiCd en 'andere'). Een specifiek cijfer voor een bepaalde leverancier, of voor een bepaald land of een specifieke chemie (behalve Pb, NiCd en 'andere') is bijgevolg niet wettelijk. Het cijfer dat door de recyclers aan de inzamelorganisatie wordt meegedeeld is een geagglomereerd cijfer en kan dus niet beschouwd worden als specifiek voor een bepaalde batch batterijen worden beschouwd. Ongetwijfeld zal aan dat cijfer meer waarde worden gehecht dan technisch kan (bv. Beoordelen van een recycler). We zouden dan willen aandrigen op het laten vallen van deze vereiste.
- Art. 26, 1ste streepje: zie eerdere opmerking i.v.m. chemische samenstelling

3.2.2 Toelichting

3.2.2.1 Toelichting bij de opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 4, §2, 2de streepje

De MBO is niet bepalend voor het al dan niet als afvalstof beschouwen van batterijen. Hiervoor heeft de OVAM een nota tot standpuntbepaling opgesteld. Ook regelingen buiten de milieubeleidsovereenkomst vallen onder het toepassing van deze standpuntbepaling. Het transport naar het diagnosecentrum, kan zowel gaan om een afvaltransport als om een producttransport. Aangezien de MBO niet bepaalt wanneer het al dan niet om een afvalstof gaat, wordt voor verdere feedback hierover verwezen naar de standpuntbepaling door de OVAM.

Wat betreft de terminologie van 'aanvaardingsplichtige', kan toegelicht worden dat het gaat om de persoon die verplicht is te voldoen aan de aanvaardingsplicht, dit is de producent met de daarbij horende tussenhandelaars en eindverkopers. Afhankelijk van de keuze van de producent, worden de bedoelde handelingen al dan niet uitgevoerd door de eindverkopers/garages van het netwerk van de producent.

3.2.2.2 Toelichting bij de opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 4, §2, 5de streepje

Deze voorwaarde moet gezien worden als een algemene voorwaarde die erop gericht is te voorkomen dat afgedankte batterijen van HEV vanuit het buitenland bij ons terecht komen. Het gaat immers om afvalstoffen met een potentieel hoge verwerkingskost die gratis worden teruggenomen. In de mate dat in de ons omliggende landen (nog) geen gelijkaardig systeem in werking is, kan dit een aanzuigeffect van afgedankte batterijen teweeg brengen die een zware financiële

last op ons systeem zou leggen. Om die reden is eenzelfde inzamelbeperking bijvoorbeeld ook in de wetgeving opgenomen bij de aanvaardingsplicht voor afvalbanden. Het is hierbij niet de bedoeling om in concrete gevallen afgedankte batterijen of afvalbanden van burgers te weigeren, maar wel om het inzamelsysteem op die manier te ontwerpen dat een ongewenst aanzuigeffect wordt vermeden. We gaan ervan uit dat in de 3 gewesten gelijkaardige milieubeleidsvereenkomsten af te sluiten waardoor transities tussen de gewesten opgevangen worden. Febelauto zal ook het beheersorganisme zijn voor heel België.

Bij voorliggende milieubeleidsvereenkomst is de verwachting dat de inzameling in de eerste jaren relatief laag zal zijn. Dit gezien deze batterijen een lange levensduur kennen (8-10 jaar) en pas recent op de markt zijn gezet. Dit maakt dat een weigering op basis van deze voorwaarde gedurende de looptijd van deze milieubeleidsvereenkomst niet te verwachten is.

Wat betreft het specifieke voorbeeld dat wordt aangehaald in de vraag: Op de uit het buitenland ingevoerde HEV geldt, zoals op elk product waarvoor een aanvaardingsplicht geldt, eenzelfde aanvaardingsplicht als voor in het binnenland geproduceerde producten. In dit geval wordt de invoerder ervan als aanvaardingsplichtige beschouwd. Deze invoerder kan, zoals elke invoerder of producent, aan de aanvaardingsplicht voldoen door ofwel aan te sluiten bij een beheersorganisme, ofwel te beschikken over een goedgekeurd individueel afvalbeheers- en preventieplan. Het is ook altijd mogelijk dat de buitenlandse verkoper zich vrijwillig aansluit bij het beheersorganisme zodat elke invoer van deze buitenlandse verkoper gedekt is.

3.2.2.3 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 4, §2, 6de streepje

Het verwerken van batterijen is, zoals het verwerken van alle andere afvalstoffen, vergunningsplichtig. De regeling en de procedure van de milieu- of omgevingsvergunning wordt bepaald in VLAREM en de Omgevingsvergunningswetgeving. Umicore beschikt reeds over een milieu- of omgevingsvergunning voor het verwerken van batterijen.

In artikel 4, §2, 6de opsommingspunt van de milieubeleidsvereenkomst wordt bepaald dat een recyclagerendement van minstens 50% van het gemiddelde gewicht van de afgedankte batterijen voor de aandrijving van HEV dient bereikt te worden conform de Europese richtlijn 2006/66/EG en berekend volgens Verordening nr. 493/2012 van de Europese Commissie van 11 juni 2012. In artikel 4, §2, 7de opsommingspunt van de milieubeleidsvereenkomst wordt bepaald dat de erkende centra die de afgedankte batterijen van afgedankte HEV zelf naar de verwerkings- en recyclageketen sturen, enkel werken met vergunde verwerkers, in België of in het buitenland, conform het behalen van de doelstellingen inzake recyclageniveau en recyclagerendement.

Met het 6de opsommingspunt wordt bedoeld dat de verwerker het recyclagerendement van 50% van het gemiddelde gewicht van de afgedankte batterijen voor de aandrijving van HEV moet halen, berekend volgens de genoemde Europese regelgeving.

Met het 7de opsommingspunt wordt bedoeld dat erkende centra die zelf regelingen treffen voor de verwerking, ervoor moeten zorgen dat enkel wordt afgevoerd naar

vergunde verwerkers die voldoen aan het recyclagerendement van 50% zoals benoemd in het 6de opsommingspunt.

3.2.2.4 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 6, eerste streepje

Preventie is een deel van het onderwerp van milieubeleidsovereenkomsten omdat de producent, algemeen gesteld, impact heeft op het ontwerp en de productie van zijn product. In praktijk komen de producten die op de Belgische en Vlaamse markt worden gezet, in hoofdzaak uit invoer en zijn de Belgische en Vlaamse verantwoordelijken van producten vaak afhankelijk van de in het buitenland gelegen werkelijke producent. Toch kunnen ook de Belgische en Vlaamse verantwoordelijken van producenten impact hebben op de in het buitenland gelegen werkelijke producenten. De genoemde bepaling is van toepassing voor de producenten, niet voor het beheersorganisme.

3.2.2.5 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 6, tweede streepje

Het stimuleren van het gebruik van gerecycleerd materiaal is een algemene doelstelling waar de OVAM voorstander van is. In zoverre de Belgische en Vlaamse verantwoordelijken van producenten impact hebben op de in het buitenland gelegen werkelijke producenten, is het de bedoeling van deze bepaling dat in zoverre mogelijk zoveel mogelijk gerecycleerd materiaal gebruikt wordt. Als er een hoogwaardiger toepassing mogelijk is, is het uiteraard niet de bedoeling deze uit te sluiten, integendeel. Deze bepaling is in onderling akkoord tussen de verantwoordelijken voor de Vlaamse Regering en de producenten afgesproken.

3.2.2.6 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 6, vraag naar een bijkomend opsommingspunt, namelijk *“Om er op toe te zien dat de recyclageprocessen kwaliteitsvol verlopen, met respect voor mens en milieu.”*

Het kwaliteitsvol verlopen van recyclageprocessen is een engagement dat kan meegenomen worden in de milieubeleidsovereenkomst, bij hoofdstuk 5, art. 12, §1 dat reeds een gelijkaardige bepaling omvat namelijk “Het beheersorganisme of de individuele producent houdt rekening met de milieuaspecten bij de selectie van de operatoren.”. De vertegenwoordiging van de producenten, Febiac, stelt voor deze bepaling aan te passen in: “Het beheersorganisme of de individuele producent houdt rekening met de duurzaamheidsaspecten bij de selectie van de operatoren.”. Hierdoor houdt men rekening met zowel milieu, als met kwaliteit en andere economische en sociale aspecten. Uit navraag blijkt dat ook de andere ondertekenende partijen akkoord gaan met deze aanpassing van de milieubeleidsovereenkomst.

3.2.2.7 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art 8.3

Uiteraard is het niet de bedoeling dat een amateur batterijen ontmanteld en is ook de nodige sensibilisering e.d. ingebouwd in de milieubeleidsovereenkomst om dat

zoveel mogelijk te voorkomen, maar de aanvaardingsplicht geldt ook voor deze batterijen. Bovendien zal een aanvaardingspunt niet steeds kunnen opmaken of het al dan niet om een amateur gaat. Als niet aan de voorwaarden van artikel 8.3 is voldaan, kan een financiële vergoeding aangerekend worden.

3.2.2.8 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 10, §1

De aanvaardingsplicht is van toepassing op producenten, er zijn geen restricties in de wetgeving voor een product dat eerder ook als product onder de aanvaardingsplicht viel en/of bepaalde fasen in de levenscyclus moet doorlopen. In praktijk gebeurt het nu reeds dat deze batterijen na gebruik voor een automotieve toepassing, een zogenaamd tweede leven krijgt als product voor bijvoorbeeld energieopslag-toepassingen. Dat is eigen aan de eigenschappen van deze batterijen: als de capaciteit voor de automotieve toepassing onvoldoende is, kan deze wel nog voldoende zijn voor een andere toepassing eventueel zonder afvalstatus te doorlopen. De nieuwe producent wordt op zijn beurt beschouwd als aanvaardingsplichtige waardoor de markt gedekt is.

3.2.2.9 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art 15, §5

In VLAREMA art. 3.4.5.6, 2° is vermeld volgens welke categorieën de ingezamelde batterijen moeten gerapporteerd worden:

- a) afgedankte knoopcellen;
- b) afgedankte alkali-mangaan- en zink-bruinsteenbatterijen en -accu's en andere vergelijkbare afgedankte batterijen en accu's;
- c) afgedankte primaire lithiumbatterijen en -accu's;
- d) afgedankte nikkel-cadmiumbatterijen en -accu's;
- e) afgedankte loodbatterijen en accu's;
- f) afgedankte nikkel-metaalhydridebatterijen en -accu's;
- g) afgedankte herlaadbare lithiumbatterijen en -accu's;
- h) andere afgedankte batterijen en accu's.

3.2.2.10 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 15, §6

Zie toelichting bij 3.2.2.1.

3.2.2.11 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art 16, §2

Zoals vermeld in art. 16 §2 (2^e alinea) van de milieubeleidsvereenkomst zal deze lijst bij de OVAM opgevraagd kunnen worden.

Ter voorbereiding van de nieuwe milieubeleidsvereenkomst werd reeds gestart met het opstellen van een draft van deze lijst. Deze draft lijst kan eveneens bekomen worden door contact op te nemen met de OVAM.

3.2.2.12 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 25, 7de streepje

In art. 3.4.5.6 van VLAREMA zijn o.a. de recyclagedoelstellingen van de Europese batterijenrichtlijn omgezet naar Vlaamse wetgeving. In dit artikel is sprake van o.a. “een recyclagepercentage van 50% van het gemiddelde gewicht van andere afgedankte batterijen en accu’s”. Het “recyclagepercentage” zoals genoemd in dit artikel, is inderdaad het “recyclagerendement” zoals genoemd in de Europese Verordening 493/2012.

Zoals bepaald in VLAREMA mogen batterijen enkel afgevoerd worden naar recyclers die de recyclagedoelstellingen halen. Dit geldt zowel voor batterijen die afgevoerd worden naar recyclers in België en als naar recyclers in het buitenland. Om hierop toe te zien is het behouden van de verplichte rapportering over het recyclagerendement noodzakelijk. Deze verplichting is eveneens in VLAREMA opgenomen, en niet enkel in de milieubeleidsovereenkomst.

De Europese guideline bij Verordening 493/2012 laat dit toe (p. 7):
“Member States can decide whether reports should be sent to their own national collection system first”.
“Depending on the national legislation recyclers can/should also report the recycling efficiency rates achieved to the supplier of waste batteries”.

Bovendien heeft de overheid nood aan deze gerapporteerde cijfers omdat de lidstaten verplicht zijn jaarlijks naar Europa te rapporteren over de recycling van alle batterijen die in de lidstaat werden ingezameld, en werden gerecycleerd in België of werden geëxporteerd voor recyclage.

Volgens de Verordening 493/2012 wordt inderdaad per recyclageproces één geagglomereerd percentage als recyclagerendement gerapporteerd, per kalenderjaar. Dit percentage kan bijgevolg gerapporteerd worden voor het recyclingproces.

3.2.2.13 Toelichting bij opmerkingen, vragen en suggesties van Umicore bij art. 26, 1ste streepje

Zie toelichting bij 3.2.2.9.

3.2.3 Voorstel voor besluit

Artikel 12, §1, van de milieubeleidsovereenkomst wordt gewijzigd in: “Het beheersorganisme of de individuele producent houdt rekening met de duurzaamheidsaspecten bij de selectie van de operatoren.”.

4 Besluit

Twee stakeholders maakten gebruik van de consultatieprocedure.

Coberec vroeg een uitbreiding van de snelle inzameling voor beschadigde batterijen naar alle erkende centra waarmee een contract werd ondertekend. Dit werd aangepast in de milieubeleidsvereenkomst.

Daarnaast heeft Umicore een lijst van vragen en opmerkingen overgemaakt. Voor de meeste vragen volstond een verduidelijking of toelichting. Er is slechts 1 aanpassing gemaakt in de milieubeleidsvereenkomst. Bij de toewijzing van recyclage-opdrachten moet rekening gehouden worden met de duurzaamheidsaspecten in plaats van alleen milieuaspecten.